

Wanneer is welk persoonlijk beschermingsmiddel nodig in de zorg?

Mondmaskers, isolatiekleding, oogbescherming en handschoenen

alleen samen krijgen we
corona onder controle

Meer informatie:
rijksoverheid.nl/coronavirus
of bel 0800-1351

Handelingscategorie

Mondmasker

Isolatiekleding

Oogbescherming

Handschoenen

1 Hoogrisico handelingen. Waarbij het bekend is dat er grote hoeveelheden aerosolen ontstaan. Aerosolen vergroten de kans op besmetting van zorgmedewerkers. Dit betreft onder andere: tracheale intubatie, bronchoscopie, uitzuigen van bovenste en onderste luchtwegen, handmatige beademing voor intubatie, niet-invasieve positieve druk beademing (NIPPV), tracheostomie, cardiopulmonale reanimatie en acute specialistische mondzorg voor COVID-19-patiënten.

FFP2-masker

Disposable schort met lange mouwen.

Ja

Ja

Zuurstofoediening via nasale zuurstofcatheter of masker en afname van nasopharynxwat en keelwat voor diagnostiek zijn geen aerosolvormende handelingen.

Chirurgisch mondneusmasker IIR

Disposable schort met lange mouwen/dienstkleding met halterschort

Ja

Ja

2 Hoge intensiteit van (mogelijke) blootstelling aan COVID-19. Hieronder wordt verstaan een workflow waarbij risicomomenten gecombineerd worden, bijvoorbeeld bij monsterafname in een "monsterstraat" of een COVID-19-verdenking-spreekuur op een huisartsenpost.

Chirurgisch mondneusmasker IIR

Schort met lange mouwen/dienstkleding met halterschort.
Assistent: alleen dienstkleding met lange mouwen.

Ja

Ja

3a Verpleging of verzorging van individuele COVID-19-patiënten. Het gaat volgens de LCI-richtlijn Uitgangspunten PBM buiten het ziekenhuis om handelingen waarbij direct patiënten- of cliëntencontact plaatsvindt met een (verdachte) patiënt/cliënt en sprake is van persoonlijke verzorging of lichamelijk onderzoek. Het gaat om handelingen binnen 1,5 meter afstand.

Chirurgisch mondneusmasker IIR

Disposable schort met lange mouwen/dienstkleding met halterschort

Ja

Ja

3b Verpleging of verzorging van meerdere COVID-19-patiënten in een cohort. In een cohort worden alleen COVID-19 patiënten verpleegd of verzorgd op een afdeling. Zie ook 3a.

Chirurgisch mondneusmasker IIR

Disposable schort met lange mouwen/dienstkleding met halterschort

Ja

Ja

4 Spoedeisende zorgverlening bij een patiënt met (onverwachte) COVID-19-verdenking.

De spoedeisendheid wordt vastgesteld door de centralist van de meldkamer, de triagist van de huisartsenpost of de potentiële behandelaar.

Chirurgisch mondneusmasker IIR

Disposable schort met lange mouwen¹

Ja

Ja

Incidenteel contact binnen 1,5 meter met een onbekende persoon in de openbare ruimte valt hier niet onder.

Geen

Geen

Nee

Nee

5 Bloedprikken (door laboratoria, trombosediens en in klinische instellingen). In geval van verdenking op COVID-19.

Chirurgisch mondneusmasker IIR

Disposable schort met lange mouwen/dienstkleding met halterschort.

Ja

Ja

6 Wmo ondersteuning (inclusief huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding en maaltijdondersteuning, in een maatschappelijke opvang en vrouwenopvang). In het algemeen kan worden volstaan met begeleiding op afstand van 1,5 meter. In het geval er sprake is van een COVID-19-besmetting bij de cliënt dan wordt de Wmo ondersteuning opgeschort.

Geen

Geen

Nee

Nee

Er zijn specifieke situaties waarin de cliënt mogelijk COVID-19 besmet is (verdenking) en er toch hulp of ondersteuning moet worden geboden binnen 1,5 meter van de patiënt. In die specifieke situaties is het nodig dat de huishoudelijke hulp, de medewerker begeleiding, dagbesteding, maaltijdondersteuning of maatschappelijke opvang en vrouwenopvang beschikt over een 'reservepakket' die ze dan kunnen gebruiken.

Chirurgisch mondneusmasker IIR

Disposable schort met lange mouwen/dienstkleding met halterschort

Ja

Ja

Richtlijnen voor veilig gebruik

Richtlijnen voor veilig gebruik mondklappers

- Het masker mag aan een stuk gedragen worden totdat de ademhalingsweerstand te hoog wordt. Hierbij wordt uitgegaan van maximaal 3 uur achtereen dragen.
- Tussentijds wisselen is niet nodig bij de zorg voor meerdere patiënten achter elkaar. Let wel op dat een masker nooit om de hals gedragen wordt.
- Vervang het masker als het besmet is met lichaamsvocht, bij beschadiging, consumptie van eten en drinken, of bij het verlaten van het cohort.
- Bij thuiszorg en wijkverpleging kan een masker 3 uur achtereen gebruikt worden bij 1 of meer patiënten/cliënten zonder het af te zetten. Gebruik het mondneusmasker bij voorkeur éénmalig of maximaal 3 keer door dezelfde medewerker bij dezelfde patiënt/cliënt als je het masker bij de patiënt/cliënt achterlaat.
- Gebruik van maskers met een te hoog beschermingsniveau in relatie tot het besmettingsrisico moet in tijden van schaarste worden voorkomen, omdat de beschikbaarheid van maskers voor de situaties waarin ze echt nodig zijn, verkleind wordt.

Richtlijnen voor veilig gebruik isolatiekleding

- Een schort moet spatwaterdicht zijn.
- In het algemeen geldt: vervang een schort als het besmet is met lichaamsvloeistoffen of bij beschadiging.
- Een halterschort wordt gedragen boven dienstkleiding met bij voorkeur korte mouwen.
- Bij cohortverpleging, op een COVID-spreekuur of in een “monsterstraat” kan een disposable schort met lange mouwen of een halterschort gedurende de hele dienst gedragen worden (bij meerdere patiënten). Bij zichtbare verontreiniging of beschadiging moet het vervangen worden.
- Bij verpleging van een individuele patiënt in de thuissituatie kan een disposable schort met lange mouwen maximaal 3 keer gebruikt worden bij dezelfde patiënt. Het moet na gebruik zorgvuldig opgehangen worden. Een halterschort moet na gebruik worden weggegooid.
- In sommige ziekenhuizen wordt spatwaterdichte dienstkleiding gebruikt (bijvoorbeeld OK of pathologie jassen) als vervanging van disposable jassen. Deze kunnen na wassen weer worden hergebruikt.

Richtlijnen voor veilig gebruik oogbescherming

- Onder oogbescherming vallen onder andere veiligheidsbrillen, face-shields, ruimzichtbrillen en disposable brillen. Het belangrijkste is dat ook de zijkant van de ogen wordt beschermd.
- Het hangt af van de situatie hoe lang een bril wordt gedragen. Op een cohort kan dit bijvoorbeeld gedurende de aanwezigheid op het cohort zijn, bij het verplegen van een individuele patiënt kan dit gedurende het contact met deze patiënt zijn.
- Voor hergebruik moet de oogbescherming gedesinfecteerd worden conform de richtlijnen van de instelling.
- Als de oogbescherming zichtbaar is beschadigd of te wazig is geworden, moet deze worden vervangen.
- Bij sommige disposable brillen kunnen de glazen worden vervangen. Dit staat dan op de verpakking aangegeven.

Richtlijnen voor veilig gebruik handschoenen

- Handschoenen zijn van nitril of latex en moeten voldoen aan EN 374-1,2 en EN 455-1,2,3,4. Pas bij latex op met allergieën.
- Handschoenen moeten per patiënt worden gewisseld en kunnen niet worden hergebruikt.

Algemene richtlijnen voor veilig gebruik

- Er zijn specifieke situaties waarin 1,5 meter afstand of uitstel van de werkzaamheden niet mogelijk is en ook situaties waarin een medewerker – bij voorkeur in overleg met collega's en/of leidinggevenden - bereideneerd afwijkt van de algemene richtlijn. Voor die gevallen is het verstandig dat de medewerker een ‘reservepakket’ aan medische beschermingsmiddelen bij zich heeft in zijn/haar ronde langs cliënten. Uiteraard geldt hierbij terughoudendheid gegeven het feit dat er schaarste blijft aan beschermingsmiddelen.
- Als er onverhoopt bij jouw werkzaamheden geen passend persoonlijk beschermingsmiddel is, ga dan in gesprek met je werkgever over een alternatief. Biedt dat geen oplossing? Meldt het bij de Inspectie SZW en/of de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

alleen samen krijgen we
corona onder controle

Meer informatie:
rijksoverheid.nl/coronavirus
of bel 0800-1351